

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 23

Fylke: Hedm.

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Nes

Emne: Bord skik til hverd.

Bygdelag: Stange

Oppskr. av: O. J. Hauve

Gard: Hauve

(adresse): Stange pr. Hamar

G.nr. 92 Br.nr. 7, 12.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Etter samråd med eldste folk i husmøte.

SVAR

1. Ja, unntatt, eftersval med kaffe - et småbrød som for en lomme, servert på drøkt plassen.
2. Ja, unntatt på større festid, i jordbruk eller forretninger.
3. Ja, men husbondes folk på større steder spiser i et annet rum, hvor besøkende til dels ogsaa elever er med. Som regel samtidig, men ogsaa for den senere for hjelpen skyld, (opvartningen).
4. Man hadde håndverksbord å ha det ofte ennda når det er liten plats i kjøkkenet det gik an for å ha litt ekstra til disse og husbonden. Nå forlanger samme behandling.
5. Ja som regel.

6.
7
8
9
10
11
12

Når det er besøkene
 eller håndverkere, husboud
 er da med
 Som regel er det faste
 plasser med manden på
 Apenden
 Alle alm. skikk, Barna
 mates helst for sig selv på
 mat og barnepiken fang.
 Etter 3-4 års alder spiser
 de selv, men må ha hjelp
 Nei, en karm, hoi stol
 kan markere husb. plats
 på forskjellige steder. Særlig
 har krakker den alm. stoler
 Husb. sitter på Apen-
 enden, eller jorau på et
 bord, så han får fast
 jort.
 Nei, men arbeideres art
 bestemmer plikken til væk-
 ning. Værstans fast står
 oppi for arbeiderens
 man, enkelte må ves.
 Ja, det var trafal tre
 skiver og trafjell eller
 bratallene på 60-80 år
 siden. Talls melkopp og
 jelles grautfat. Litt
 graut på skjea ble
 dypnet opp i melkopp
 Hakkemelken som var
 litt simpel var i en
 søskier jelleskop. Store

13

atentoi kopper uten fram
 hadde vi for 60-70 år siden
 ikke greite men framme
 med passering under
 Hjemmesøvede duker ble
 lagt på bordet kun for
 fremmede. De fikk særskilt
 kopper og ekstra mat når
 de hadde.

14

Ja Siloklub og Mysu-
 klub ble brukt. Silo-
 klubben ble bakt av mel
 å vand og spekesid med
 Lem som øyen ble kott
 Mysoklub var stiel og
 vand - kott i Mysupau-
 na. Sirstueroute var
 mest jellkost, med romm
 Ved siden var det gjeste
 buskost. Siloklub ble
 brukt til frokost m. v.

15.

Skikken er alm. uten at Pri-
 tik høres. Det hjemme kott
 sukker var nært å alm

16

Jei men for skalle kaffem
 helder på skalen. Det var
 for store runde atentoi kopper
 uten fram

17 Da Tresjela eller Bretallene ble brukt til sild og fisk m.v. ble det gjelden brukt gaffel påstår man å kunne lippe selv fra 80 års tid.

18 Follekniven ble nok brukt til spekemat og annet for arkunde kjøp. Det var sløve bordknive for andre, som ikke hadde follekniv.

19 En merket freskje hadde man i forskjellige arkunde. Den ble sjelden vasket og bare støk-
ket i en sporsk i trøseggen. Ved å spinne sløve ble de i 80 års vasket herover i oppbe-
vart i bordskuffe eller skap. Blikkskjer og Hinskjer kom etterpå. Silborskjer var nok lukkus i det daglige lauge.

20 De første porcelen kopper kom som bryllupsgave på stedet i 1873. Men danskopper neppu for i 80-90 års tid hadde man gitt altså over for tre kopper og jelles fat til stem-
for og porcelen med dypt tallrike til grant helling m.v.

21 Nei men de hjemmeverde duker kom tidlig i bruk for fremmede og til høitid tek se alm. med duk på bordet

- 21 i vor Tidning ogaa mellem
makkede.
- 22 For man beqvæst ved
vaskedagen var det hvit-
skurede bord. Malet bord
som vaskes har ogsaa længe
været i bruk. Vaskedagen
ble nok bragt mest på
maler, bord for å den malings
23 For Kjællig mat ble Skiftet
heromkring til 1895 ifølge
en kjend 70 år gammel. Det
ble da først slutt i gamle
24 Skjætt ble først smør, ost
fisk, sukker, kjøttkaker,
Kjøttmat, borsbeer, men
spidda flabbro. ifølge gamle
husmødre.
- 25 For tiden til mer og halv
voksne gutter var storsk,
Men det var som regel
nok mat selv over med-
delere, som selv i ungdom
få skjætt mat
- 26 Til og med lik hjelp må de
någe ha ved bordet til 7 å
8 års alder, men de spiser
selv uten å mates ved 2 års
alder og alle senere. Her
stokend eller barnepike
hjelper de mindre barn.

27 Jo så kides i jorige år
kunsu, at moral sygget
Maten det småbam

28 det blir på enkelte steder
køst til maten so far en
mor. Når det er fremmede
blir det sjelden best

29 Ja, men med mår og somning
prat. De underordne er da
sies å være ført ut i isener
år

30 Orten ved borten - ikke en
passende latter ønskes.
Hos det høres dette besover
Regnskaps jone som går for
gård til gård bette for dette,
kay er det mest ågisen.

31 Hi

32 Ikke til daglig dags

33 Leire folk takke sjelden for mat

34 de fremmede takker alltid.

35 Ja som regel.

36 Ja det er ja merover med

37 Har man liu ekatra saa

38 Kaffe eller en skjenk var

alm. Men med ^{like} koken i rasjo.

39 Neringstien og degt botanisk,

38 bisas til sine omgang.

39 Mest i stuen, sammen med

40 husefara eller familien

40 Gjesterne viser god folke-

41 skik merover og verten forsøker

41 det samme på se av og merstoring

133A

4854